

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Cpr/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125205259
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2026:8125205259.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29Cpr/5/2025

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: 1./ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D. C. X, X./ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D. C. X, obaja práv. zast.: JUDr. Martin Tyč, advokát so sídlom Budovateľská 50, 080 01 Prešov, IČO: 55 927 653, proti žalovanému: TALEDA s.r.o., so sídlom Fijaš 49, 087 01 Giraltovce, zast.: JUDr. Róbert Hnatko, splnomocnený zástupca, bytom G. XXXX/XX, XXX XX H., o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej na zdraví pracovným úrazom s prísl., takto

rozhodol:

29Cpr/5/2025

I. Žalobu žalobcu v 1. rade z a m i e t a .

II. Vo vzťahu žalobcu v 1. rade a žalovaného nárok na náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 5 000 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne v 2. rade z a m i e t a .

V. P r i z n á v a žalobkyni v 2. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zo sumy priznanej nemajetkovej ujmy, o výške ktorej bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

29Cpr/5/2025

1. Žalobcovia žalobou doručenu súdu dňa 04.07.2025 sa voči žalovanému domáhali zaplataenia nemajetkovej ujmy spôsobenej pracovným úrazom a to žalobca v 1. rade v sume 150 000 EUR a žalobkyňa v 2. rade v sume 50 000 EUR.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalobca v 1. rade uzavrel dňa 13.07.2022 so žalovaným dohodu o vykonaní práce od 14.07.2022 do 14.08.2022 s predmetom pomocné práce. Dňa XX.XX.XXXX došlo u užívateľského zamestnávateľa v priestoroch spoločnosti I. J. K. na hydraulickom lise značky L. G. XXX M., umiestnenom v areáli užívateľského zamestnávateľa k úrazu žalobcu v 1. rade.

3. Zo správy Oblastného inšpektorátu práce vyplynulo, že vykonal kontrolu u žalovaného ako zamestnávateľa, zo zistením, že žalovaný porušil pracovnoprávne predpisy. V dôsledku vyššie uvedených porušení došlo úrazu žalobcu v 1. rade, ktorému bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, nakoľko utrpel C. G. a G. M. D. oboch A., konkrétne na D. A. K. D. E. I. N., M. D. M. D., C. C. na O. M. D. G. D., P. Q. A., R. I. S. I. C. E., D. D. M. G. I. M. M. E. E. C. J. C. D., D. K. J. H. E. D., C. D. C. E. S., O. G. A. I. S. I. K. D. C.. Na F. A. K. D. J. C., R. I. I. N. D., I. S. I. C. E., P. Q. A., D. M. R. A. M. N., D. K. J. H. E. D. + K. S. N. G. D. D. A..

4. Spôsobená ujma predstavuje závažné funkčné následky v zmysle obmedzenia hybnosti citlivosti, motoriky a predovšetkým úchopovej schopnosti oboch rúk s trvalým obmedzením sebaobslužnosti a sebestačnosti s podstatným až úplným znížením pracovnej spôsobilosti. Konaním zamestnávateľa došlo u poškodeného k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví zmysle § 3 ods. 1 zákona o BOZP (zákon č. 124/2006 Z.z.). Podľa uvedeného ustanovenia sa za ťažkú ujmu na zdraví považuje vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie a to najmä zmrzačenie, strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, ochromenie údu, strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva, poškodenie dôležitého orgánu, zohyzdenie, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu alebo mučivé útrapy. Poškodený je trvalo závislý na pomoci inej osoby, čím sa zásadne zmenil nielen jeho zdravotný stav, ale aj životné podmienky, kvalita života a osobná dôstojnosť.

5. Zodpovednosť zamestnávateľa za pracovný úraz zamestnanca je jeho objektívnou pracovnoprávnou zodpovednosťou. Spoločnosť žalovaného vyhotovila a prejedнала pracovný úraz dňa 28.07.2020, pričom zo zápisnice o prejednaní zodpovednosti výslovne vyplýva, že zamestnávateľ sa priamo a bez výhrad prihlásil k plnej zodpovednosti za predmetný pracovný úraz. Ťažké telesné poškodenie oboch rúk doživotne zbavili žalobcu v 1. rade schopnosti samostatne vykonávať aj tie najzákladnejšie denné činnosti, pretože poškodený týmto úrazom prišiel o úchop oboch rúk. Z človeka v produktívnom veku zvyknutého pracovať rukami, živiť seba a svoju rodinu poctivou prácou sa z večera do rána stal človek závislý na pomoci iných; pri hygiene, stravovaní obliekaní, ale aj pri kontakte s bežnými predmetmi a zariadeniami. Poškodený bol celý život pracovitý a zodpovedný človek, ktorý sa nikdy nevyhýbal práci. Naopak, od mladosti poctivo pracoval manuálne i odborne a svoje pracovné povinnosti plnil svedomito a čestne. Jeho rodinný život bol narušený, nakoľko už dnes sa nemôže plnohodnotne podieľať na chode domácnosti, nemôže sa postarať o svojich blízkych nemôže sa hrať so svojimi deťmi, či vnúčatami. Namiesto otca, ktorý pomáhal, pracoval, aktívne žil, sa stal závislým a to prinieslo ťažkú psychickú záťaž aj pre jeho najbližších. Za normálnych okolností by mal pred sebou ešte viac než 20 rokov aktívnej pracovnej kariéry. Mohol by sa zamestnať, rozvíjať svoje schopnosti, podporovať deti vo vzdelávaní, podieľať sa na chode domácnosti a prispievať spoločnosti. Namiesto toho bol však definitívne vytrhnutý z aktívneho života. Jeho možnosť pracovať, tvoriť hodnoty, ale aj žiť ako dôstojný a samostatný človek bola týmto pracovným úrazom nenávratne zničená. Jeho telesná integrita bola vážne a nezvratne porušená. Tam, kde predtým zvládal všetko sám, obliecť sa, najesť, pracovať, starať sa o druhých, dnes nedokáže robiť takmer nič bez asistencie. Telo, ktoré mu slúžilo ako nástroj sebarealizácie a prežitia sa stalo prekážkou. Zasiahnutý bol aj jeho psychický stav, nie ako zranenie, ale ako hlboký zlom. Po úraze bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici, pretože strata rúk a schopnosti konať nezávisle v ňom vyvolala pocity beznádeje. Poškodený stratil možnosť prežívať partnerský vzťah dôstojne a rovnocenne. Stratil fyzickú blízkosť, dotyk, schopnosť spontánneho prejavu emócií a lásky. V partnerskom súžití došlo k výraznému oslabeniu vzťahu, narušeniu intimity a strate perspektívy spoločného života. Dnes prechádza zdĺhavým a vyčerpávacím procesom výroby a prispôsobovania protetických náhrad rúk. Každá skúška a úprava prináša nádej, no zároveň aj frustráciu, psychické vypätie a opätovné uvedomenie si vlastných limitov.

6. Tento ťažký pracovný úraz nepostihol len poškodeného, ale aj jeho partnerku, s ktorou dlhodobo žije v spoločnej domácnosti. Ich život bol postavený na každodennom spolunažívaní, spoločnej práci, zdieľaní radosti, aj starostí a najmä na spoločnej zodpovednosti za výchovu dvoch maloletých detí. Poškodený a jeho družka sa navzájom podporovali nielen citovo, ale aj ekonomicky, spolu pracovali, aby si čestne a dôstojne zabezpečili základné životné potreby svojej rodiny. Družka poškodeného nebola len partnerkou v súkromí, ale aj pracovnou partnerkou v každodennom živote. Vzájomne si boli oporou a ich spoločné fungovanie bolo príkladom rodinnej súdržnosti, obetavosti a poctivej snahe postaviť život na vlastných nohách. Tento stav sa však v okamihu pracovného úrazu rozpadol. Poškodený prišiel o oba palce, ukazováky na oboch rukách, utrpel rozsiahle poškodenie mäkkých tkanív, svalov a kostí a tieto následky predstavujú závažný a nezvratný zásah do jeho telesnej

integrity, ktorý mu znemožňuje samostatný život. Z úzkeho partnerského a pracovného tandemu sa zrazu stal vzťah opatrovateľky a odkázaného. Družka, ktorá dovtedy spolu s poškodeným zarábala peniaze a podieľala sa na ekonomickom fungovaní domácnosti, musela pracovnú činnosť ukončiť a požiadať o opatrovateľský príspevok. Z aktívnej ženy, ktorá sa podieľala na príjme domácnosti sa stala ošetrovateľka a opora pre partnera v hlbokjej životnej kríze. Okrem emocionálneho dopadu a psychickej záťaže, ktorý úraz partnera nevyhnutne priniesol, družka poškodeného znáša ekonomické dôsledky, konkrétne výpadok príjmu, zníženie životnej úrovne a existenčnú neistotu. Ich rodinný a partnerský život, ktorý bol založený na rovnocennom spolunažívaní, spoločnej práci a zodpovednosti bol nenávratne narušený a transformovaný na model úplnej závislosti a jednostranného zaťaženia. Nebyť tohto úrazu, mohla byť zamestnaná, mať príjem, ktorého výpadok sa jej tiež prejaví na výške starobného dôchodku.

7. Žalovaný k žalobe uviedol, že namieta svoju pasívnu vecnú legitímáciu, nakoľko tak, ako to vyplýva z uznesenia Krajského riaditeľstva polície Zlínskeho kraja zo dňa 01.12.2023, je vedené trestné stíhanie iba voči T. J. a spoločnosti I. J. K. a na základe obžaloby sa vedie konanie na Okresnom súde v Uhorskom Hradišti pod sp. zn. 13T/49/2024. V zmysle vyššie uvedeného plnú zodpovednosť za hydraulický lis mala spoločnosť I. J. K., nie žalovaný. V konaní bolo preukázané, že práve T. J. ako zamestnanec spoločnosti I. J. zadal bez vedomia žalovaného zamestnancom pokyn na realizáciu úpravy zvislých bezpečnostných optických závor na hydraulickom lise, na základe ktorého previedli jeho prestavbu, v dôsledku čoho vznikol medzi vonkajšou hranou pomocného pracovného stola a zvislými bezpečnostnými optickými závorami nechránený pracovný priestor. V zmysle vyššie uvedeného je potom daná plná zodpovednosť za pracovný úraz žalobcu v 1. rade spoločnosti I. J. K., ako aj T. J., a preto sa žalovaný zodpovednosti za škodu, ktorá vznikla žalobcovi v 1. rade pracovným úrazom zbavil. K zraneniam, vyšetreniam, lekárskeym zákrokom a lekárskeym správam sa v tejto fáze konania nevie kompetentne vyjadriť a to s ohľadom, že nie je v tejto oblasti vzdelaný a nemá o tak závažných okolnostiach dostatočné vedomosti. K čomu sa vyjadriť vie, že žalobca v 1. rade požíval vo väčšej miere alkoholické nápoje tak po práci, ako aj pred prácou. Ja len chybou a pochybením Okresného inšpektorátu práce, že pravidelnou kontrolou tesne po pracovnom úraze nepodrobil žalobcu v 1. rade kontrole na požitie alkoholických nápojov. Tvrdenia o požití alkoholických nápojov vo väčšom množstve preukazuje aj skutočnosť, že 3 dni po pracovnom úraze mal žalobca v 1. rade abstinenčné príznaky, a preto Mestský súd v Brne rozhodol o jeho prevzatí na zdravotnú starostlivosť bez jeho písomného súhlasu. Vo veci je potrebné uviesť, že žalobca v 1. rade prešiel preškolením BOZP, ako aj pracovného postupu na konkrétnom pracovnom stroji, a preto je potrebné v prvom rade rozhodnúť o určení miery zodpovednosti žalovaného za škodu pri pracovnom úraze, nakoľko žalovaný nesúhlasí s prezentovanou mierou zodpovednosti tak, ako to určili žalobcovia. Je pravdou, že v zápisnici z prejednávania zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze je uvedené, že škodová komisia rozhodla, že žalovaný zodpovedá v zmysle § 195 ods. 1 Zákonníka práce za škodu vzniknutú úrazom v plnom rozsahu, avšak to len pre účely Sociálnej poisťovne. Na základe vyššie uvedeného, keďže rozhodnutie o miere zodpovednosti žalovaného za škodu pri pracovnom úraze je dôležité a rozhodujúce pre náhradu nemajetkovej ujmy, je potrebné na stanovenie splnenia zákonných liberačných podmienok rozhodnúť o miere zodpovednosti žalovaného.

8. Voči uplatnenému nároku vzniesol námietku premlčania podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

9. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je právo poškodenej osoby na finančné odškodnenie za ujmu, ktorá nezasahuje do jej majetkových pomerov, ale do jej osobnostnej sféry. Ide napríklad o ujmu na zdraví, psychickú ujmu alebo aj ujmu spôsobenú zásahom do osobnostných práv. Žalovaný namieta samotnú výšku nároku žalobcov. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu, ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy, teda posúdenie výšky je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadosťučinenia. Súd vo svojom konečnom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. Nemajetková ujma v peniazoch nemá mať likvidačný charakter pre žalovaného, čo suma vo výške 200 000 EUR bude mať. Nemá byť ocenením hodnoty zdravia, pretože toto má nevyčísliteľnú hodnotu, ale jej cieľom je len určitá satisfakcia za spôsobený zásah do súkromného a rodinného života. Z rozhodovacej praxe krajských súdov poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, Trnave, Banskej Bystrici a Krajského súdu v Prešove a Nitre, kedy za stratu rodinného príslušníka bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy od sumy 15 000 EUR do sumy 100 000 EUR, ktorá bola priznaná maloletým deťom za stratu ich matky.

10. Žalobcovia v replike uviedli, že žalovaný vo svojom vyjadrení nespochybňuje existenciu pracovnoprávneho vzťahu, protiprávne konanie zamestnávateľa, spôsobenie pracovného úrazu zamestnanca, ako aj protiprávneho následku a príčinnú súvislosť protiprávneho konania pracovného úrazu, spochybňuje však svoju primárnu zodpovednosť za túto škodu. Všetky nároky súvisiace s pracovným úrazom si zamestnanec môže uplatniť iba voči svojmu zamestnávateľovi, ktorý zodpovedá za pracovný úraz s tým, že následne si zamestnávateľ môže u iného subjektu, ktorého zamestnanec pracovný úraz zavinil, uplatniť refundáciu uplatnených nárokov. Ak sa žalovaný ako zamestnávateľ prihlásil k tomu, že zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom, tak sa neprihlásil len izolovane na účely Sociálnej poisťovne, aby žalobcovi boli priznané dávky a žalobkyni v 2. rade príspevok na opatrovanie fyzickej osoby, ale sa prihlásil ku všetkým nárokom, ktoré z takéhoto pracovného úrazu pozostávajú. K námietke premlčania poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/66/2019, zo záveru ktorého vyplýva a to aj s poukazom na predchádzajúcu judikatúru, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že uplatnená výška nemajetkovej ujmy má pre neho likvidačný charakter uvádza, že požadovaná suma zodpovedá rozsahu a závažnosti spôsobenej ujmy. Zároveň zdôrazňujú, že úhrada tejto sumy nemusí byť v konečnom dôsledku hradená z prostriedkov žalovaného, keďže žalovaný má možnosť uplatniť si regresný nárok voči užívateľskému zamestnávateľovi. Z rozhodnutí, na ktoré poukazuje žalovaný jednoznačne vyplýva, že ide o prípady, v ktorých oprávnené osoby uplatňovali náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti so smrťou blízkej osoby. V týchto konaniach súd posudzoval ujmu pozostávajúcu zo straty manžela, manželky, rodiča, či dieťaťa. Ide teda o situácie, keď k samotnému poškodeniu zdravia došlo u osoby, ktorá následne zomrela, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňovali jej blízki. Rozdiel medzi týmito prípadmi a prejednávanou vecou je zásadný. V prípade smrti následkom pracovného úrazu už poškodený nevníma telesnú bolesť, psychické utrpenie, dlhodobé obmedzenia, ani existenčné dopady na každodenný život a jeho utrpenie končí momentom smrti. Vo zvyšku svojho podania žalobcovia zotrvali na svojej predchádzajúcej argumentácii.

11. Žalovaný v duplike zotrval na svojej argumentácii o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore s tým, že plnú zodpovednosť za hydraulický lis pri používaní ktorého došlo k pracovnému úrazu žalobcu v 1. rade mala spoločnosť I. J. K., nie žalovaný. V konaní bolo dopsiať jednoznačne preukázané, že zamestnanec spoločnosti I. J. K. zadal bez vedomia žalovaného zamestnancovi pokyn na výkon práce a žalobca v 1. rade pokyn cudzej osoby počúvol a začal tieto práce vykonávať. Aj táto skutočnosť predstavuje porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu v 1. rade, nakoľko tento mal vykonávať práce na základe dohody len podľa pokynov žalovaného.

12. Žalovaný nikdy žalobcu v 1. rade nepridelil na výkon práce do M. I. J. K., ale tento mal vykonávať výlučne prácu pre žalovaného na základe jeho pokynov.

13. K nároku a výške náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne v 2. rade spôsobenej pracovným úrazom žalobcu v 1. rade je potrebné uviesť, že táto sa nemôže domáhať priamo od zamestnávateľa žalobcu v 1. rade náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá presahuje výšku určenú zákonom č. 461/2003 Z.z..

14. Vo veci je potrebné uviesť, že právny zástupca žalobcov týchto vykreslil ako poctivých ľudí, ktorí trpia dôsledkami pracovného úrazu. Opak je však pravdou. Od pracovného úrazu obaja žalobcovia spoločne dennodenne niekoľko mesiacov naďalej užívajú alkoholické nápoje, žalobca v 1. rade sa dostáva do fyzického konfliktu aj s inými občanmi C.. V príbytku žalobkyne v 2. rade sú hádky oboch žalobcov na dennodennom poriadku a za ostatné mesiace bola privolaná niekoľkokrát hliadka polície. Žalobca v 1. rade vedie po obci osobné motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia a dňa XX.XX.XXXX osobným motorovým vozidlom napadol svoju družku - žalobkyňu v 2. rade. Táto privolala hliadku polície, ktorá ho obmedzila na slobode a umiestnila do CPZ v M.. Zároveň mu bol uložený trest zákazu priblíženia k žalobkyni v 2. rade. Čo je najpodstatnejšie, žalobca v 1. rade od prepustenia z nemocnice nedodržiava liečebný režim, nechodí na pravidelné kontroly, odmieta liečbu a odmietol aj plastickú operáciu v H., na ktorú bol v nemocnici objednaný. Nie je pravdou tvrdenie žalobcu v 1. rade, že úraz zásadným spôsobom zmenil pracovný život poškodeného. Práve naopak, žalobca v 1. rade nedodržiaval pracovnú disciplínu, niekoľkokrát bol zamestnávateľom upozornený na zákaz požívania alkoholických nápojov, čo preukazuje aj jeho neustále prepúšťanie a prosby na znovuzamestnanie. Žalobca v 1. rade u žalovaného pracoval od roku 2019 do roku 2022 nasledovne: od 09.08. do 31.12.2019,

od 01.01. do 30.03.2020, od 17.09.2020 do 31.12.2020, od 01.01.2021 do 27.07.2021, od 11.08.2021 do 25.01.2022 a od 14.07. do 14.08.2022.

15. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcov, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením dohôd o vykonaní práce, záznamom o registrovanom pracovnom úraze, zápisnicou z prejednávania zodpovednosti za škodu, pracovnými zmluvami, merným listom na výrobu protéz s oznámením poisťnej udalosti, dokladom o PN, protokolom Státného úradu inspekcie práce o pracovnom úraze žalobcu v 1. rade, lekárskeho posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, správou o hospitalizácii a správami lekárskeho, uznesením o vyslovení prípustnosti prevzatia a držania žalobcu v 1. rade v ústave zdravotnej starostlivosti, uznesením o začatí trestného stíhania, rodnými listami maloletých detí, účtovnou závierkou, záznamom zo vstupného oboznámenia zamestnancov o BOZP, výcvikovým listom, lustráciou v Sociálnej poisťovni o výške poberaného invalidného dôchodku., rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznanej výške nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, rozhodnutím o výške poberaného peňažného príspevku na opatrovanie, výpisom z priestupkov, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

16. Žalobca v 1. rade bol zamestnancom žalovaného na základe pracovnej zmluvy alebo dohody o vykonaní práce uzatvorených dňa 07.08.2019 s uvedením trvania pracovného pomeru do 31.12.2019, dňa 20.12.2019 s trvaním pracovného pomeru od 01.01. do 31.12.2020, dňa 20.12.2020 s uvedením doby trvania pracovného pomeru od 01.01. do 31.12.2021 a zo dňa 13.07.2022 s dobou trvania pracovného pomeru od 14.07. do 14.08.2022.

17. Súdu I. inštancie boli súčasne predložené dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.03.2020, z ktorej vyplýva, že pracovný pomer žalobcu v 1. rade od 01.01.2020 končí 30.03.2020, zo dňa 27.07.2021, v zmysle ktorej pracovný pomer uzatvorený dňa 01.01.2021 skončí dňa 27.07.2021, zo dňa 25.01.2022, v zmysle ktorej pracovný pomer uzatvorený dňa 11.08.2021 skončí dňa 25.01.2022.

18. Žalobca v 1. rade nerozporoval skutkové tvrdenie žalovaného uvedené v duplike, že u neho pracoval v čase od 09.08.2019 do 31.12.2019, od 01.01.2020 do 30.03.2020, od 17.09.2020 do 31.12.2020, od 01.01.2021 do 27.07.2021, od 11.08.2021 do 25.01.2022 a od 14.07.2022 do 14.08.2022. Žalovaný uviedol, že dôvodom, prečo dochádzalo opakovane k skončeniu pracovného pomeru dohodou bola skutočnosť, že žalobca v 1. rade nedodržiaval pracovnú disciplínu, bol zamestnávateľom opakovane upozornený na zákaz požívania alkoholických nápojov a dodržiavanie pracovnej doby, čo žalobca v 1. rade nerozporoval.

19. Dňa XX.XX.XXXX o X:XX hodine došlo u užívateľského zamestnávateľa a to v priestoroch spoločnosti I. J. K. na hydraulickom lise značky L. umiestnenom v areáli výrobného podniku, konkrétne v priestoroch racionalizačnej dielne č. XX označenej ako horná lisovňa k pracovnému úrazu žalobcu v 1. rade.

20. Žalobca v 1. rade utrpel kombinované G. a G. M. D. R. A. a to konkrétne na D. A. K. D. E. I. N., M. D. M. H. D., C. C. U. O. M. D. G. D., P. Q. A., R. I. S. I. C. E., D. D. M. G. I. M. M. E. E. C. J. C. D., D. K. J. H. E. D., C. D. C. E. S., O. G. A. I. S. I. K. I. C.. U. F. A. K. D. J. C., R. I. I. N. D., I. S. I. C. E., P. Q. A., D. M. R. A. M. N., D. K. J. H. E. D. spolu s K. S. N. G. D. D. A..

21. Zo správy Státného úradu inspekcie práce zo dňa 03.11.2022 nepochybne vyplýva, že kontrolou bolo zistené, že hydraulický lis L. G., ktorý bol zdrojom vážneho pracovného úrazu žalobcu v 1. rade, nebol používaný v súlade so sprievodnou dokumentáciou, v ktorej je uvedené, že obsluhu je zakázané vykonávať úpravy a zmeny na elektrickom zariadení stroja, úpravy a zmeny elektrického zariadenia je možné vykonávať výhradne prostredníctvom odbornej firmy. Na uvedenom zariadení bola dňa 27.05.2022 vykonaná úprava zväčšením vzdialenosti optickej závoru od nebezpečného priestoru lisu v rozpore so sprievodnou dokumentáciou. Z uvedeného stavu vyplýva, že kontrolovaná osoba ako zamestnávateľ nezabezpečila, aby stroje a technické zariadenia boli z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vhodné na prácu, pri ktorej budú používané a tým si kontrolovaná osoba nespĺnila povinnosť vyplývajúcu z ust. § 4 ods. 1 zákona č. 309/2006 Sb..

22. Ďalej bolo kontrolou zistené, že kontrolovaná osoba nevyhodnotila riziko možného spustenia lisovacej operácie hydraulického lisu v automatickom režime s optickou závorou v prípade, keď je vzdialenosť optickej závoru od nebezpečného priestoru lisu taká, že umožňuje, aby obsluha zostala

nezachytená medzi nebezpečným priestorom a detekčným priestorom. Zo zisteného stavu vyplýva, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnosť sústavne vyhľadávať nebezpečné faktory a procesy pracovného prostredia a pracovných podmienok, zisťovať ich príčiny a zdroje a na základe týchto zistení vyhľadávať a hodnotiť riziká a prijímať opatrenia na ich odstránenie.

23. Kontrolou bolo ďalej zistené, že kontrolovaná osoba nezaistila, aby zamestnanec - žalobca v 1. rade ako pomocný pracovník obsluhujúci hydraulický lis bol oboznámený s pokynmi výrobcu k jeho obsluhu uvedenými v sprievodnej dokumentácii, ktoré musí pri svojej práci dodržiavať. Z uvedeného stavu vyplýva, že nebola kontrolovanou osobou splnená povinnosť zabezpečiť zamestnancovi podľa potrieb vykonávanej práce dostatočné a primerané informácie a pokyny o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

24. Kontrolou plnenia povinnosti kontrolovanej osoby na úseku zamestnávania zamestnancov v zahraničí bolo zistené, že kontrolovaná osoba ako zamestnávateľ písomne neinformovala príslušnú krajskú pobočku Úradu práce Českej republiky o nástupe do zamestnania zamestnanca zo zahraničia - žalobcu v 1. rade a to najneskôr v deň jeho nástupu na výkon práce na pracovisko. Tým, že kontrolovaná osoba písomne neinformovala najneskôr v deň nástupu príslušnú krajskú pobočku úradu práce Českej republiky, porušovala kontrolovaná osoba ako zamestnávateľ ust. § 87 ods. 1 zákona o zamestnanosti.

25. Z predloženého listu pracovného výcviku (č.l. 35) nepochybne vyplýva, že naposledy bolo vykonané vstupné školenie v súvislosti s prácou na pracovných zariadeniach dňa 20.08.2021. Podľa predloženého záznamu zo vstupného oboznámenia zamestnancov robotníckych povolání s predpismi na zaistenie BOZP (č.l. 63) vyplýva, že toto bolo vykonané so žalobcami v 1. a 2. rade dňa 14.07.2022. Žalobca v 1. rade so žalovaným zamestnávateľom dňa 28.07.2022 spísali zápisnicu z prejednávania zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze, z ktorej vyplýva, že poškodený v tomto prípade svojím konaním neporušil právne, ani ostatné predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Úrazu, ktorý sa mu stal, nezadal príčinu jeho vzniku a nemohol mu ani zabrániť. K náhlemu a nežiaducemu spusteniu listu došlo bez jeho pričinenia a zatiaľ z nezistených dôvodov.

26. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že v súčasnej dobe je vedené trestné stíhanie v súvislosti s pracovným úrazom žalobcu v 1. rade voči užívateľskému zamestnávateľovi - spoločnosti I. J. K. a jeho zamestnávateľovi T. J. vedenom na Okresnom súde v Uherskom Hradišti pod sp. zn. 13T/49/2024.

27. Žalobca v 1. rade je v súčasnej dobe invalidný dôchodca, ktorý podľa pripojenej lustrácie Sociálnej poisťovne je poberateľom invalidného dôchodku vo výške XXX,XX EUR. Z predloženého rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 22.10.2025 vyplýva, že tomuto bol priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s predmetným úrazom v sume 16 170 EUR.

28. Žalobca v 1. rade argumentoval, že v súvislosti s pracovným úrazom utrpel psychickú ujmu, v zmysle ktorého došlo k jeho umiestneniu v psychiatrickej nemocnici H., čo nesporne vyplýva z predložených uznesení Mestského úradu v Brne zo dňa 18.07.2022 a 01.09.2022, v súvislosti s vedením konania o prípustnosti prevzatia a držania zdravotnej starostlivosti.

29. Zo správy o hospitalizácii zo dňa XX.XX.XXXX však vyplýva, že žalobca v 1. rade v pooperačnom období bol stabilizovaný, avšak došlo u neho k rozvoju K. D. a S. M. M. I., H. a U., a preto bol preložený do psychiatrickej nemocnice, kde bola vykonaná intenzívna K. a K. terapia.

30. Žalobkyňa v 2. rade bola taktiež zamestnancom žalovaného v zmysle predložených pracovných zmlúv a dohôd o vykonaní práce na základe pracovnej zmluvy zo dňa 20.12.2019 od 01.01. do 31.12.2020, zo dňa 20.12.2020 od 01.01.2021 do 31.12.2021 a zo dňa 13.07.2022 od 14.07. do 14.08.2022 s tým, že pracovný pomer bol skončený 14.08.2022 na základe dohody o skončení dohody o vykonaní práce.

31. Podľa rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 13.02.2026 je v súčasnej dobe poberateľkou peňažného príspevku vo výške XXX EUR.

32. Žalobca v 1. rade uviedol, že pred pracovným úrazom bol normálnym človekom, robil všetko sám, nikoho nepotreboval. Uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie, že by mal napadnúť svoju družku motorovým

vozidlom. Je pravdou, že chcel od partnerky, aby mu urobila jesť, začali sa hádať potom, ako ju požiadal, aby mu na menšie kúsky pokrájala slaninu, nakoľko nemá zuby. V tom čase bol pod vplyvom alkoholu a partnerka privolala hliadku Policajného zboru. Bol umiestnený 1 deň v CPZ a následne mu zo strany prokurátora bol uložený trest zákazu priblíženia k družke na dobu 14 dní. Pokiaľ vie, trestné stíhanie doposiaľ skončené nie je. Chcel by doma pomôcť, avšak nemôže, keďže nič nevie chytiť do rúk. Chcel by synov učiť hrať na hudobných nástrojoch a v podstate celý deň len musí pozerieť ako oni pracujú okolo domu. Kvôli hádkam so žalobkyňou u nich bola polícia iba raz. K správe z hospitalizácie kde mal uviesť, že pije denne 1 liter vína uviedol, že víno nepije, pije 3-4 pivá denne.

33. Vo vzťahu k žalobkyni uviedol, že túto nevie objať, keď sú v meste a potrebuje ísť na toaletu, musí mu partnerka pred všetkými zapnúť nohavice, opasok, čo mu je trápne. Predtým všetko robil okolo domu, treba mu robiť fasádu, nemá mu ju kto urobiť a synovia sú ešte malí. Predtým chodieval rezať drevo, chodieval do lesa, pracoval s koňmi, hral na hudobných nástrojoch. Zmenil sa celý život a bez partnerky by bol stratený. V dôsledku pracovného úrazu začal chodiť psychiatri. Na otázku, či chodí k psychiatri uviedol, že teraz chodí k J. C.. V dôsledku pracovného úrazu stratil úchopovú schopnosť, a preto sa nedokáže sám obliecť, pripraviť si jedlo, ani odrezať krajec chleba, či otvoriť plechovku, čo na neho veľmi zle vplýva. Uviedol, že má protézy, avšak nie je ich schopný používať pre bolesť kýpťov prstov. V súčasnej dobe nikde nepracuje, je invalidným dôchodcom.

34. Žalobkyňa v 2. rade uviedla, že mnoho činností, ktoré robil predtým partner musí robiť sama, niekedy má pocit, že sa musí rozdvojiť, keďže má deti, aj vnúčatá. Musí mu pomáhať pri obliekaní, obúť ponožky, obliecť nohavice, zapnúť gombík alebo dať mu najesť, či pripáliť cigaretu. Policajná hliadka bola k nim privolaná viackrát, pričom po poslednom konflikte nastala situácia, že partner mal vypité a je pravdou, že mu krájala slaninu on chcel na menšie kúsky, začal jej to vyčítať a začal byť agresívny, hodil stoličkou, preto sa začala báť a privolala policajnú hliadku. Odvtedy medzi nimi nebol žiaden konflikt a nebola privolaná policajná hliadka. K ich partnerskému životu uviedla, že je pre ňu mrzké keď ju objíma takýmito rukami. Predtým spolu pracovali pre spoločnosť žalovaného, odvtedy nepracuje, nakoľko je poberateľkou opatrovateľského príspevku, keďže žalobca potrebuje 24 hodinovú starostlivosť. Predtým mala viac času pre seba, teraz všetka práca je iba na nej. Mohla sa viac venovať sebe, mohla chodiť do práce, teraz nemôže chodiť do práce. Vtedy, keď pracovala, mala vyšší príjem, aký teraz má spoločne s dôchodkom. Žalobca je nervózny, vadia mu vnúčatá, ktoré sa hrajú, vonku nechodievajú, nakoľko nemôže vonku nič robiť. Teraz chlapani začali hrať na nástrojoch a celý čas žalobca tvrdil, že by ich chcel naučiť hrať. Spolu žijú 23 rokov, v podstate sa im v dôsledku pracovného úrazu prevrátil celý svet. K používaniu alkoholických nápojov uviedla, že tento pije 4-5 pivá denne a niekedy je opitý.

35. Z predloženej Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov nepochybne vyplýva, že žalobca v 1. rade bol opakovane priestupkovo stíhaný pre spáchanie priestupku voči osobe žalobkyne v 2. rade alebo ich maloletému synovi.

36. Dňa XX.XX.XXXX bol priestupkovo stíhaný kvôli vulgárnym nadávkami voči žalobkyni v 2. rade s tým, že následne začal kričať na maloletého syna S., ktorého aj fyzicky napadol tak, že ho udrel otvorenou dlaňou svojej ruky do zadnej časti hlavy, následkom čoho maloletý S. udrel čelom do stola, avšak bez poškodenia zdravia.

37. Dňa XX.XX.XXXX fyzicky napadol žalobkyňu v 2. rade, ktorú 2 krát udrel otvorenou dlaňou po tvári a vulgárne jej vynadal, bez potreby lekárskeho ošetrenia; dňa XX.XX.XXXX vynadal svojej mladistvej dcére, s ktorou býva v spoločnej domácnosti vulgárnymi nadávkami a taktiež ju fyzicky napadol, bez spôsobenia zranenia vyžadujúceho lekárske ošetrenie, dňa XX.XX.XXXX žalobca vulgárne vynadal a hrubo sa správal voči žalobkyni v 2. rade, dňa XX.XX.XXXX nadával svojej družke a dcére, kedy prevrátil stôl, pričom fyzicky nikoho nenapadol, dňa XX.XX.XXXX pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol žalobkyňu v 2. rade a to tak, že po nej hodil diaľkový ovládač, s ktorým ju zasiahol do hlavy a hrnčekom na kávu ju udrel do oblasti dlane pravej ruky, pričom jej nespôsobil zranenia; dňa XX.XX.XXXX opätovne vulgárne vynadal žalobkyni v 2. rade a následne jej hodil misku do hlavy; dňa XX.XX.XXXX napadol svoju družku a to tak, že ju ťahal za vlasy, pästou pravej ruky udrel do oblasti tváre, ďalej do zadnej časti hlavy a vulgárne jej nadával; dňa XX.XX.XXXX vulgárne vynadal žalobkyni v 2. rade a taktiež ju fyzicky minimálne 5 krát úderom napadol do oblasti pravého ramena a predlaktia, do oblasti ľavej lopatky, do prednej časti hlavy, pričom jej spôsobil zranenie vyžadujúce lekárske ošetrenie s dobou liečenia 5 dní; dňa XX.XX.XXXX napadol svoju družku, 2 krát ju udrel pästou do oblasti tváre, vulgárne

jej vynadal, pričom jej nespôsobil zranenie, ktoré by si vyžadovalo lekárske ošetrenie a dňa XX.XX.XXXX opätovne jej vulgárne vynadal, avšak jej nespôsobil žiadne zranenie.

38. Žalovaný súdu I. inštancie predložil USB kľúč v dvoch totožných vyhotoveniach, z ktorých vyplynulo, že obaja žalobcovia navštevujú prevádzky, kde sa nachádzajú výherné automaty, požívajú alkoholické nápoje a hrajú na automatoch. Na prvom je zaznamenaný žalobca v 1. rade ako stojí pri výhernom automate a hrá hazardné hry, na druhom videozázname je zaznamenaná žalobkyňa ako sedí pri výhernom automate a hrá hazardné hry. Na ďalšom sú obaja žalobcovia ako tancujú, bavia sa, opätovne je prítomný alkohol. Priložené fotografie potvrdzujú, že žalobca v 1. rade pracuje a dokáže robiť zabíjačku a požívať alkoholické nápoje.

39. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

40. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka,

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

41. Podľa § 195 Zákonníka práce účinného od 01.06. do 31.10.2022,

(1) Ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

(2) Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

(3) Pracovný úraz nie je úraz, ktorý zamestnanec utrpel na ceste do zamestnania a späť.

(4) Za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bol postihnutý. Choroby z povolania sú choroby uvedené v právnych predpisoch o sociálnom zabezpečení (zoznam chorôb z povolania), ak vznikli za podmienok v nich uvedených.

(6) Zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosti nezbaví podľa § 196.

42. Podľa § 196 Zákonníka práce účinného od 01.06. do 31.10.2022,

(1) Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že

a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo

b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť.

(2) Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že

a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,

b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,

c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejme, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyseľne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

(3) Ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

(4) Pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a zdravie iných.

(5) Za ľahkomyseľné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

43. Podľa § 198 Zákonníka práce účinného od 01.06. do 31.10.2022,

(1) Zamestnanec, ktorý utrpel pracovný úraz alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania, má nárok v rozsahu, v ktorom zamestnávateľ zodpovedá za škodu, na poskytnutie náhrady za

d) vecnú škodu; ustanovenie § 192 ods. 3 platí rovnako.

(2) Rozsah zodpovednosti podľa odseku 1 je zamestnávateľ povinný prerokovať bez zbytočného odkladu so zástupcami zamestnancov a so zamestnancom.

44. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. účinného v čase od 01.06. do 31.08.2022,

(1) Pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

a) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,26)

b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

45. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

46. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

47. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity,4) môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

48. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca v 1. rade bol zamestnancom žalovaného na základe dohody o vykonaní práce od XX.XX.XXXX na výkon pomocných prác, ktorá bola vykonávaná v priestoroch užívateľského zamestnávateľa spoločnosti I. J. K. na území N. A., kde došlo dňa XX.XX.XXXX k pracovnému úrazu žalobcu v 1. rade.

49. Tak ako to vyplýva z vypracovaného protokolu Státního úradu inspekcie práce, u žalovaného bolo konštatované porušenie povinností zamestnávateľa v zmysle zákona č. 262/2006 Sb. (Zákonník práce) a to konkrétne § 102 ods. 3, v zmysle ktorého bol žalovaný ako zamestnávateľ povinný vyhľadávať nebezpečné faktory a procesy pracovného prostredia a pracovných podmienok, zisťovať ich príčiny a zdroje a na základe týchto zistení vyhľadávať a hodnotiť riziká a prijímať opatrenia na ich odstránenie.

50. Súčasne bolo konštatované porušenie povinností podľa § 103 ods. 1 písm. f) zákona č. 262/2006 Sb., v zmysle ktorého bol povinný žalobca zabezpečiť zamestnancom, najmä zamestnancom v pracovnom pomere na dobu určitú, zamestnancom agentúry práce dočasne prideleným k výkonu práce k inému zamestnávateľovi poskytnutie dostatočných a primeraných informácií a pokynov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci podľa tohto zákona a podľa osobitných právnych predpisov, najmä

zoznámenie sa s rizikami, výsledkami vyhodnotenia rizík a s opatreniami na ochranu pred pôsobením týchto rizík, ktoré sa týkajú ich práce na pracovisku.

51. Zároveň bolo konštatované porušenie povinností žalovaného ako zamestnávateľa podľa § 4 ods. 1 zákona č. 309/2006 Sb. (zákon o zaistení ďalších podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci), konkrétne § 4 ods. 1, v zmysle ktorého je zamestnávateľ povinný zabezpečiť, aby stroje, technické zariadenia, dopravné prostriedky a náradia boli z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vhodné pre prácu, pri ktorej budú používané. Stroje, technické zariadenia, dopravné prostriedky, aj náradia musia byť vybavené ochrannými zariadeniami, ktoré chránia život a zdravie zamestnancov; vybavené alebo upravené tak, aby odpovedali ergonomickým požiadavkám a aby zamestnanci neboli vystavení nepriaznivým faktorom pracovných podmienok a súčasne boli pravidelne a riadne udržiavané, kontrolované a revidované.

52. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca v 1. rade bol pri uzatvorení pracovného pomeru oboznámený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, avšak z predloženého výcvikového listu nepochybne vyplýva, že tento bol naposledy oboznámený s technickým zariadením, na ktorom vykonával prácu dňa 20.08.2021, teda nie v čase posledného pracovného pomeru žalobcu v 1. rade u žalovaného, pri ktorom došlo k jeho pracovnému úrazu.

53. Žalovaný ako zamestnávateľ sa môže zbaviť zodpovednosti za škodu pracovným úrazom iba za podmienok upravených v § 196 Zákonníka práce. Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že jedinou príčinou pracovného úrazu žalobcu v 1. rade bolo porušenie právnych predpisov zo strany žalovaného ako zamestnávateľa bez preukázania akýchkoľvek liberačných dôvodov upravených v § 196 Zákonníka práce.

54. Žalovaný nepreukázal, žeby v čase pracovného úrazu bol žalobca v 1. rade pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných, či psychotropných látok, resp., že porušil akékoľvek predpisy týkajúce sa zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokiaľ bol s nimi riadne a preukázateľne oboznámený.

55. Je nepochybné, že žalovaný ako zamestnávateľ pri pracovnej činnosti žalobcu v 1. rade tohto neoboznámil s pokynmi týkajúcimi sa obsluhy pracovného zariadenia, na ktorom svoju pracovnú činnosť vykonával.

56. Liberačným dôvodom zbavenia sa zodpovednosti žalovaného za pracovný úraz v zmysle ust. § 196 Zákonníka práce nie je skutočnosť, že v súvislosti s pracovným úrazom žalobcu v 1. rade je vedené trestné stíhanie výlučne voči užívateľskému zamestnávateľovi a jeho zamestnancovi.

57. Podľa názoru súdu I. inštancie práve uvedená skutková okolnosť vyvracia tvrdenie žalovaného, že žalobca v 1. rade pri výkone práce na základe dohody zo dňa XX.XX.XXXX mal tieto vykonávať iba na základe jeho pokynov, čo z predmetnej dohody ani nevyplýva. Pokiaľ obaja žalobcovia pracovali pre žalovaného, pričom na prácu boli vyslaní na územie N. A., potom bolo na strane žalovaného dôkazné bremeno tvrdenia, že bol tam prítomný a výlučne on ako zamestnávateľ bol oprávnený dávať pokyny na prácu nimi vykonávanú, čo preukázané nebolo. V takomto prípade by samotný žalovaný musel zodpovedať otázku, kto dával za žalovaného pokyny na výkon práce žalobcovi v 1. rade (kto určoval, aký charakter práce bude vykonávať), a že žalobca v 1. rade vykonával prácu v rozpore s uvedenými pokynmi.

58. Súčasne z predloženej zápisnice prejednávania zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze podľa § 197 Zákonníka práce nepochybne vyplýva, že samotný žalovaný uznal svoju zodpovednosť za pracovný úraz v plnom rozsahu s tým, že zo strany žalobcu v 1. rade nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti.

59. Žalobca v 1. rade svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil zodpovednosťou žalovaného za zásah do jeho osobnostných práv a to konkrétne práva na rodinný život, pracovný život, práva na súkromie, ako aj na ochranu osobnosti. Z dôvodu ťažkého poškodenia oboch horných končatín je doživotne zbavený schopnosti samostatne vykonávať základné denné činnosti, pretože prišiel o úchop oboch rúk. Celý život bol pracovitý a zodpovedný človek, ktorý sa nikdy nevyhýbal práci a z človeka

v produktívnom veku zvyknutého pracovať rukami, živiť seba a svoju rodinu poctivou prácou sa v plnom rozsahu stal závislý od pomoci iných pri hygiene, stravovaní, obliekaní, ale aj pri kontakte s bežnými predmetmi a zariadeniami. Jeho rodinný život bol narušený, keďže sa už nemôže plnohodnotne podieľať na chode domácnosti, nemôže sa postarať o svojich blízkych, hrať so svojimi deťmi, či vnúčatami. V dôsledku pracovného úrazu bol definitívne vytrhnutý z aktívneho života a jeho možnosť pracovať, tvoriť hodnoty, ale aj žiť ako dôstojný a samostatný človek bola týmto pracovným úrazom nenávratne zničená. Zasiahnutý bol aj jeho psychický stav nie ako zranenie, ale ako hlboký zlom, pričom po úraze bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici, pretože strata rúk a schopnosti konať nezávisle v ňom vyvolala pocity beznádeje, zúfalstva a existenciálnej prázdnoty.

60. Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 1/2015 (7Cdo/65/2013) nepochybne vyplýva, že ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobitných právach, pričom tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje.

61. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 13.08.2014 pod sp. zn. I.ÚS 426/2014 uviedol, že nerozporuje, že protiprávnym konaním došlo k zásahu do jej zdravia a telesnej integrity a že teda dôsledky poškodenia zdravia sa prejavili aj vo viacerých sférach súkromného a rodinného života. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, ale napríklad aj v politickom, či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. V nadväznosti na uvedené považuje Ústavný súd za vhodné pripomenúť, že platná právna úprava počíta s možnosťou zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom aktuálna judikatúra Najvyššieho súdu SR túto možnosť nespája výlučne s uznaním invalidity.

62. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom rozhodnutí zo dňa 22.09.2010 pod sp. zn. 5Cdo/196/2009 stotožnil s argumentáciou odvolacieho súdu, že možnosť podania žaloby na ochranu osobnosti ohľadne náhrady za nemateriálnu ujmu je možné pripustiť len v prípadoch, ktoré nespádajú pod špeciálny režim náhrady škody, resp. tam, kde je tento režim celkom paušálny a neumožňuje individuálne posúdenie prípadu, teda pokiaľ zásah do telesnej a duševnej integrity poškodeného nemožno nahradiť vôbec alebo len v neúplnom rozsahu.

63. Pokiaľ ide o skutkové tvrdenia žalobcu v 1. rade týkajúcich sa jeho obmedzení pre fyzický hendikep v jeho rodinnom, pracovnom a osobnom živote v dôsledku pracovného úrazu, je možné subsumovať podľa názoru súdu I. inštancie iba pod nárok náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, prípadne nárok zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorej sa žalobca v 1. rade mohol domáhať podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z..

64. Zákon 437/2004 Z.z. stanovuje, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primeraná povahe následkov pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote spoločnosti tak ako (viď § 2 ods. 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.).

65. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/209/2017 nepochybne vyplýva, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitne u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje, napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady

za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené klásť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade iného poškodeného na druhú spomenutú stránku; rozhodujúcou však zostáva ich jednota.

66. Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo svojom ďalšom rozhodnutí pod sp. zn. 2Cdo/319/2021 sa stotožnil so záverom súdov nižšej inštancie, že ten istý skutkový dej môže zakladať nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do osobnostných práv, avšak je vylúčené, aby sa poškodený domáhal nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na základe skutkových okolností, ktoré sú nahrádzané iným právnym inštitútom. Aj v uvedenom konaní poškodený svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy reálne odôvodňoval tým, že pred nehodou viedol riadny rodinný, spoločenský, kultúrny život, hrával aktívne basketbal a netrpel žiadnym zdravotným postihnutím; po nehode sa znovu učil chodiť, trpí fantómovými bolesťami, depresívnym syndrómom, nevie sa sústrediť, nemôže športovať, obmedzil sa jeho pracovný potenciál i schopnosť nadviazať dlhodobý vzťah, je invalidný dôchodca a držiteľ preukazu ZŤP. Súd I. inštancie podčiarkol, že všetky tieto skutočnosti, ktoré mali tvoriť skutkové vymedzenie dôvodnosti uplatňovaného nároku však už boli zohľadnené, reflektované a plne odškodnené v rámci plnenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, je potrebné vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby; túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe uznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Dodal, že iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere, môže byť fyzickej osobe výnimočne a subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy.

67. V zmysle vyššie uvedeného, preto podľa názoru súdu I. inštancie všetky skutočnosti, ktoré žalobca v 1. rade v žalobe uviedol, boli odškodnené v rámci plnenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia alebo mohli byť odškodnené v rámci nároku na zvýšenie uvedenej náhrady podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. tak ako to vyplýva z obsahu rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Cdo/209/2017. Pokiaľ si žalobca žalobou na súde neuplatnil nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., potom si uvedený nárok nemôže uplatňovať titulom náhrady nemajetkovej ujmy, pokiaľ sú tieto nahrádzané iným právnym inštitútom.

68. Pokiaľ žalobca v 1. rade tvrdil, že v dôsledku pracovného úrazu utrpel psychickú ujmu, uvedené skutkové tvrdenie nevyplýva z predloženého lekárskeho posudku, pričom podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z. v rámci bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa v zmysle položiek 254, resp. 255 odškodňujú aj vážne duševné poruchy vzniknuté pri ťažkých poraneniach, resp. vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. Podľa položky 256 sa odškodňujú aj ťažkosti po ťažkých zraneniach iných častí tela, bez bližšieho objektívneho nálezu, (napríklad fantómové bolesti po amputáciách).

69. Dôkazom, že žalobca v 1. rade utrpel v dôsledku pracovného úrazu psychickú ujmu nie sú uznesenia v konaní o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia za súčasného žalobcom v 1. rade nepopretého skutkového tvrdenia žalovaného, že to bolo v dôsledku jeho K. D.. Aj zo správy zdravotníckeho zariadenia o hospitalizácii v čase od XX.XX. do XX.XX.XXXX nepochybne vyplýva, že po stabilizácii jeho zdravotného stavu bezprostredne po úraze, došlo u neho k rozvoju K. D. a S. stavu sprevádzaného H. K. I., pre ktoré bol umiestnený v psychiatrickej nemocnici, teda nie v dôsledku psychickej ujmy vyvolanej poškodením zdravia v dôsledku pracovného úrazu. Súdu I. inštancie zároveň nepredložil žiadne listinné dôkazy preukazujúce, že by od utrpenia pracovného úrazu v súvislosti so svojím nepriaznivým psychickým stavom navštevoval psychiatra.

70. Zároveň z predloženej fotodokumentácie a videozáznamov nevyplýva, žeby žalobca v 1. rade pre svoj fyzický hendikep vzbudzoval u iných osôb negatívne pocity. Práve naopak, zúčastňuje sa rodinnej zabíjačky, chodíva do herne, či na iné spoločenské akcie, preto jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol.

71. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný a pracovný život. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného

života, môže porušením práva na zdravie, či život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, na rodinný, či pracovný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňať jeho citové potreby, teda ide o ujmu nemajetkovú, postihujúcu inú ako majetkovú sféru osobnosti, ku ktorej nepochybne patrí aj ujma emocionálna.

72. Je nepochybné, že v dôsledku protiprávneho zásahu žalovaného v súvislosti s pracovným úrazom žalobcu v 1. rade došlo k zásahu do jej práva na súkromný a pracovný život. Je nepochybné, že v dôsledku odkázanosti žalobcu v 1. rade po pracovnom úraze pri bežných životných úkonoch je táto vylúčená z pracovného procesu z dôvodu opatrovania žalobcu v 1. rade ako fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a v súčasnej dobe poberá peňažný príspevok na opatrovanie. Súdu I. inštancie predložila rozhodnutie o výške poberaného peňažného príspevku za opatrovanie od 01.02.2024 vo výške XXX EUR.

73. V súčasnej dobe je základná výška peňažného príspevku pri opatrovaní jednej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v sume 663,50 EUR.

74. Výšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňovala tým, že je nielen vylúčená z pracovného procesu, ale v súčasnej dobe musí partnerovi pomáhať pri všetkých bežných životných úkonoch a súčasne vykonávať tie práce v domácnosti a okolo rodinného domu, ktoré predtým vykonával žalobca v 1. rade a tiež v súvislosti so starostlivosťou o ich maloleté deti a vnúčatá.

75. V žalobe uviedla, že so žalobcom v 1. rade žije v dlhodobom vzťahu s tým, že medzi nimi je vytvorený stabilný, dôverný a láskyplný vzťah.

76. Podľa názoru súdu I. inštancie uvedené tvrdenie žalobkyne bolo vyvrátené nielen v rámci ich výsluchu strán sporu, ale aj z predloženého výpisu správnych deliktov. Obaja zhodne potvrdili, že po podaní žaloby došlo zo strany žalobcu v 1. rade k incidentu, kedy žalobkyňa v 2. rade privolala policajnú hliadku, žalobca v 1. rade bol umiestnený v cele policajného zaistenia a na obdobie 14 dní mu bol uložený zákaz priblíženia. V priebehu rokov 2020 až 2022 a to aj v čase po pracovnom úraze bol žalobca v 1. rade opakovane priestupkovo stíhaný v dôsledku nevhodného správania a fyzického útoku nielen voči žalobkyňi, ale aj voči deťom pochádzajúcim z ich partnerstva.

77. Pri výške uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zo strany žalobkyne v 2. rade súd prihliadal aj na to, aká ujma žalobkyňi v 2. rade vznikla v súvislosti s neoprávneným zásahom žalovaného do jej práva na pracovný život. Je nepochybné, že v čase trvania pracovného pomeru u žalovaného sa jej čistý mesačný príjem pohyboval v rozsahu sumy XXX až XXX EUR mesačne. Posledný pracovný pomer bol uzatvorený iba na obdobie jedného mesiaca na základe dohody o vykonaní práce od 14.07. do 14.08.2022, kedy mala dosahovať hodinovú mzdu vo výške X,XXX EUR na hodinu. Je nepochybné, že v čase pracovného úrazu žalobcu v 1. rade mala uzatvorený pracovný pomer iba na obdobie jedného mesiaca, pričom ňou dosahovaný príjem z pracovného pomeru aj za predchádzajúce obdobie bol nižší ako v súčasnosti dosahovaný príjem z peňažného príspevku za opatrovanie.

78. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS 280/2017 z 05.12.2017, pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť a v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.

79. Ani v tejto citlivej otázke nie je možnosť voľnej úvahy súdu neobmedzená, ale aj tu je potrebné rešpektovať princíp legitímneho očakávania a to nielen na strane poškodených, ale aj na strane povinného subjektu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí totižto odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu (keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslit). Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadostučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať

ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane, pri zachovaní proporcionality, výška relutárnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne.

80. Určítym vodiaci kritériom môže byť právna úprava zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, v zmysle ktorého obeť násilného trestného činu patrí nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 25-násobku mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu (§ 12 citovaného zákona), teda v roku 2022 bola výška takéhoto odškodnenia v sume 16 150 EUR (minimálna mzda v roku 2022 bola v sume 646 EUR).

81. Krajský súd v Bratislave pod sp. zn. 2CoPr/10/2019 zo dňa 24.02.2021 priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu úmrtia poškodeného pri pracovnom úraze, jeho manželke a matke vo výške 20 000 EUR a jeho súrodencom vo výške 8 000 EUR.

82. Podľa názoru súdu I. inštancie je vylúčené, aby žalobkyni v 2. rade ako sekundárnej obeť pracovného úrazu žalobcu v 1. rade bola priznaná vyššia náhrada nemajetkovej ujmy, akú všeobecné sudy Slovenskej republiky priznávajú pozostalým sekundárnym obetiam dopravnej nehody alebo pracovného úrazu, pri ktorých došlo k smrti primárnej obeť dopravnej nehody, resp. pracovného úrazu. V takomto prípade totižto dochádza k nezvratnej deštrukcii vzájomných citových väzieb blízkych osôb v postavení sekundárnych a primárnych obeť dopravnej nehody, či pracovného úrazu.

83. V tejto súvislosti súd I. inštancie poukazuje na rozhodovaciu prax súdov pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým smrťou blízkej osoby pri dopravnej nehode, napríklad na rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 8Cdo/177/2018 zo dňa 29.11.2018, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, ktorej pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15 000 EUR, rozhodnutie vo veci sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode spôsobenej zamestnancom žalovaného bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15 000 EUR, rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 2Cdo/33/2017 zo dňa 19.10.2018, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie v danej veci pri smrti pri dopravnej nehode bola rodinným príslušníkom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 10 000 EUR, rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.06.2016, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol a zamietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 23 000 EUR, rozhodnutie pod sp. zn. 5Cdo/220/2015 zo dňa 12.07.2017, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 10 000 EUR, rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 6Cdo/60/2016 zo dňa 13.04.2016, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti manžela bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 45 000 EUR, rozhodnutie 3CdoGp/1/2016 zo dňa 14.06.2017, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičom po 15 000 EUR a bratovi 5 000 EUR, ako aj rozhodnutie vedené pod sp. zn. 7Cdo/170/2016 zo dňa 30.01.2018, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie, v ktorej veci pri smrti syna a brata bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy rodičovi 40 000 EUR a súrodencom 20 000 EUR.

84. Súd I. inštancie poukazuje aj na rozhodnutie v predmetnom senáte pod sp. zn. 29C/296/2015 zo dňa 22.04.2017, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy voči zamestnávateľovi smrťou poškodeného zamestnanca matke vo výške 8 000 EUR a pozostalým súrodencom každému po 5 000 EUR. Uvedený rozsudok súdu I. inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.05.2018 pod sp. zn. 2Co/88/2017.

85. Na základe vyššie uvedených skutočností, tak súd I. inštancie považoval za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne v 2. rade v rozsahu 5 000 EUR a v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne v 2. rade zamietol.

86. Zároveň za nedôvodnú považuje vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.02.2011 pod sp. zn. 5Cdo/265/2009 nepochybne vyplýva, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy je právom majetkovej povahy, a preto sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho

zákonníka. Uvedený záver je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu SR, čo nesporne vyplýva z rozhodnutí 8Cdo/24/2017, R 58/2014 ako aj IV.ÚS 242/2013.

87. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

88. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

89. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

90. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Z komentárov k predmetnému ustanoveniu vyplýva, že účelom ust. § 257 je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života sa právo dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než plynú z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 alebo § 256 CSP, avšak súd dôjde k záveru, že sú to dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo v časti neprizná.

91. K aplikácii uvedeného ustanovenia môže dôjsť aj zo sociálnych aspektov. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa preto súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán sporu.

92. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu žalobcu v 1. rade a žalovaného rozhodol postupom podľa § 257 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal. K aplikácii ust. § 257 CSP vo vzťahu neúspešného žalobcu v 1. rade a úspešného žalovaného pristúpil zo sociálnych aspektov, nakoľko žalobca v 1. rade je v dôsledku pracovného úrazu ťažko zdravotne postihnutou osobou a je odkázaný iba na poberanie invalidného dôchodku vo výške 361 EUR.

93. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

94. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

95. Civilný sporový poriadok nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. BECK).

96. Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne v 2. rade na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisí od úvahy súdu, bol žalobkyni v 2. rade priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej

strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu, preto jej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

97. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume nemajetkovej ujmy v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

29Cpr/5/2025

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.